

SÈRIE 2

Exercici 1

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts) consistent en un fragment d'un document de caire juridicopolític, o jurídic, o polític, on es planteja un model d'organització política per a Catalunya dins l'Estat espanyol, les denominades Bases de Manresa (0,50 punts).

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï les Bases de Manresa de 1892 en el context de la Restauració (1875-1931) en la seva primera etapa (1875-1898 o 1875-1902) i del naixent catalanisme polític. (0,75 punts)

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat expliqui, sobre l'apartat a de la base primera, que el poder central de l'Estat tindrà cura de les relacions internacionals, els exèrcits, les relacions econòmiques amb l'exterior i la distribució del pressupost anual entre les regions en proporció amb la seva riquesa; que a la base tercera s'institueix l'oficialitat única del català al Principat, i que es podrà emprar en les relacions amb l'Estat; que a la base quarta tot tipus de càrrecs públics a Catalunya, inclosos els militars, hauran de ser exercits per catalans, siguin de naixença o naturalització; i que, a la setena, el poder legislatiu català estarà en mans de les Corts catalanes, escollides per caps de casa agrupats per professions i per propietaris utilitzant quan sigui possible les agrupacions gremials. Aquestes Corts es reuniran cada any en llocs diferents.

Cada explicació d'una base serà valorada amb 0,25 punts.

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

L'alumnat ha d'explicar què va ser el "vigatanisme", la figura del bisbe Torras i la seva obra principal, *La tradició catalana*, on definí un catalanisme de caire catòlic i conservador basat en la religió, la família i la propietat (1,25 punts); ha d'explicar igualment què va ser la Unió Catalanista el 1891, la seva realització fonamental –les Bases de Manresa de 1892– i quin tipus d'Estat proposaven (1,25 punts).

b)

[2,5 punts]

L'alumnat ha d'explicar qui va ser Valentí Almirall, la seva evolució des del federalisme fins al catalanisme progressista, el seu llibre principal –*Lo catalanisme*, 1886– i la reunió del Primer Congrés Catalanista (1,25 punts); ha d'explicar igualment què van ser el Centre Català (1882) i el Segon Congrés Catalanista (1883); el Memorial de Greuges de 1885 –els seus orígens, contingut i lliurament a Alfons XII– i la campanya en defensa del Dret Civil català de 1889 (1,25 punts).

Exercici 2

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una sèrie estadística [0,25 punts] on es mostren els percentatges de vot obtinguts per regions per la Unión de Centro Democrático en les eleccions del 15 de juny de 1977 [0,50 punts].

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant el període de la Transició a la Democràcia (1975-1986), en concret, les eleccions del 15 de juny de 1977, les primeres democràtiques celebrades després de la fi del règim franquista. [0,75 punts]

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat assenyali els casos de Canàries, Galícia, Balears i Extremadura, amb percentatges superiors al 50 per cent; i, igualment, que es fixi en els casos del País Basc i Catalunya, amb els percentatges més baixos, per sota del 20 per cent. [1 punt]

Pregunta 2

a)

[2,50 punts]

L'alumnat ha de fer referència a la dimissió d'Arias Navarro i al nomenament d'Adolfo Suárez; a les mobilitzacions de l'oposició democràtica de 1976, a l'aprovació de la Llei de Reforma Política per les Corts franquistes i el posterior referèndum del 15 de desembre; a les eleccions del 15 de juny de 1977 i als seus resultats; a la Llei d'Amnistia de 1977, al procés d'elaboració i aprovació de la Constitució de 1978; i als continguts bàsics d'aquesta (1,25 punts); a l'acció de govern del President Suárez, als Pactes de La Moncloa, i a les reformes legislatives; a les eleccions municipals i sindicals; al desenvolupament de l'Estat de les Autonomies, al problema del terrorisme; i a la segona victòria electoral de Suárez i la UCD de 1979 (1,25 punts).

b)

[2,50 punts]

L'alumnat ha de fer referència a la segona victòria electoral de Suárez i la UCD de 1979 i als problemes interns de la UCD, que acabaran portant el president a la dimissió el 1981. Seguidament, cal que expliqui l'intent de cop d'Estat del 23 de febrer del mateix any (1,25 punts); cal que expliqui igualment la presidència i acció de govern del nou president, Calvo-Sotelo, així com a l'ulterior convocatòria d'eleccions el 1982, amb l'àmplia victòria del PSOE en aquests comicis i l'accés a la presidència de González (1,25 punts).

Exercici 3

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets (0,25 punts) consistent en un text de caràcter polític: el discurs de proclamació de la República Catalana, per part de Francesc Macià el 14 d'abril de 1931 (0,50 punts).

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Segona República (1931-1936), en el seu inici, el 14 d'abril de 1931 a Catalunya (0,75 punts).

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat comenti la crida que fa Macià a la resta de pobles d'Espanya i del món en demanda de solidaritat, i enfront de la monarquia tot just derrocada; així com l'oferta que fa de contribució a la pau mundial des d'un punt de vista sobirà de Catalunya.

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui els antecedents de la proclamació de la República, les eleccions municipals del 12 d'abril de 1931, els resultats d'aquestes eleccions a Catalunya, la victòria d'ERC, les dues proclamacions de la República a Barcelona per part de Companys i de Macià, el viatge dels ministres del Govern Provisional a Barcelona i l'establiment de la Generalitat (1,25 punts). Ha d'explicar igualment quines eren les principals forces polítiques catalanes, així com el procés d'elaboració i aprovació de l'Estatut de Núria i el debat de l'Estatut a les Corts, amb l'aprovació el setembre de 1932; les característiques d'aquest (1'25 punts).

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui la posada en marxa i funcionament de la Generalitat fins als Fets d'Octubre de 1934; el conflicte que suposà l'aprovació de la Llei de Contractes de Conreu, amb les fortes tensions amb els propietaris agraris i entre el govern conservador de Madrid i el d'esquerres català; i els Fets d'Octubre de 1934, explicant-los (1,25 punts); cal que expliqui igualment la repressió posterior als Fets, amb la suspensió de l'Estatut i el judici i condemna del govern de la Generalitat. Seguidament, la victòria del Front d'Esquerres a les eleccions de febrer de 1936 i les tensions polítiques i socials a Catalunya fins l'esclat de la Guerra Civil, sense explicar aquest últim (1,25 punts).

Exercici 4

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una imatge o fotografia [0,25 punts] de Carlos Pérez de Rozas, on apareix el general Franco a Barcelona el 28 de gener de 1942. [0,50 punts].

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant el període franquista (1939-1975). [0,75 punts]

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat faci esment que a la imatge apareix en primer pla el general Franco, amb boina i uniforme falangista, saludant davant una gran concentració de públic, rodejat d'autoritats civils i militars. [1 punt]

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui el règim franquista en tant que dictadura en mans d'un general; una dictadura de caire feixista o inspirada en els feixismes, centralista, uniformitzadora i amb un partit únic denominat Falange Española Tradicionalista y de las JONS. Un règim que ha restaurat i engrandit el poder de l'Església catòlica (1,25 punts); un règim que crea lleis com el Fuero del Trabajo (1938), lleis repressives com les de Responsabilidades Polítiques (1939) i de Represión de la Masonería y el Comunismo (1940), i que creà un pseudoparlament, les Cortes Españolas (1942). Un règim que el 1945, davant la derrota dels feixismes a Europa maniobrà intentant demostrar el seu caire democràtic aprovant una pseudodeclaració de drets i llibertats, el Fuero de los Españoles (1,25 punts).

b)

[2,50 punts]

Cal que l'alumnat expliqui els diferents *status* que tingué Espanya durant la Segona Guerra Mundial –neutralitat/no bel·ligerància/retorn a la neutralitat– explicant les relacions amb l'Alemanya nazi i la Itàlia feixista, així com els intents per entrar en la Segona Guerra Mundial dins l'Eix (1,25 punts). Cal que faci igualment referència a allò que fou la División Azul; a l'aïllament diplomàtic al qual fou sotmès el règim franquista després de la derrota de l'Eix de 1945; i a la parcial sortida d'aquest mateix aïllament en els anys posteriors, gràcies als Pactes amb els Estats Units de 1953 i al Concordat amb el Vaticà d'aquell mateix any (1,25 punts).

SÈRIE 5

Exercici 1

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) [0'25 punts] consistent en un fragment del llibre de Valentí Almirall *Lo Catalanisme*, publicat el 1886. (0'50 punts).

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat contextualitzi el text durant el període de la Restauració (1875-1931), o dins la seva primera etapa (1875-1898); i del catalanisme polític. [0,75 punts]

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat expliqui en primer lloc que l'Estat centralista no està disposat a concedir poder ni a les regions en general ni a la catalana en particular, i per això mateix cal destruir-lo i substituir-lo per un altre que parteixi d'uns principis diferents i basats en una relació entre iguals. [1 punt].

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat es refereixi tant al "vigatanisme" i a la figura del bisbe Torras i Bages, així com a la seva obra principal, *La tradició catalana*, on definí un catalanisme de caire catòlic i conservador basat en la religió, la família i la propietat [1,25 punts]; com a la figura i obra de Valentí Almirall, a la seva evolució des del federalisme fins al catalanisme progressista, al seu laïcisme i principal llibre en relació amb el catalanisme, titulat *Lo catalanisme*, publicat el 1886.[1,25 punts]

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui en primer lloc les actuacions del catalanisme progressista, el Primer Congrés Catalanista el 1880, la fundació del Centre Català el 1882 i les causes de la redacció i redacció del Memorial de Greuges (1885), així com la seva presentació a Madrid (1885) i a la campanya de defensa del Dret Civil Català de 1889. [1,25 punts]. També cal que expliqui la fundació de la Unió Catalanista el 1891 i la redacció de les Bases de Manresa el 1892, el contingut d'aquestes en tant que formulació d'un model d'Estat federal que concediria amplis poders a Catalunya en sentit autonòmic, compatible amb un sufragi restringit. Així com la posició del catalanisme davant la guerra de Cuba. [1'25 punts]

Exercici 2

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una imatge o fotografia de Carlos Pérez de Rozas [0,25 punts], presa el 19 de juliol de 1936, on es veuen civils i militars armats marxant per un carrer de Barcelona. [0,50 punts]

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939), en els seus inicis, el 19 de juliol de 1936.

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat descrigui i comentï la imatge en el sentit de mostrar un grup de civils i militars armats, esgrimint llurs armes i fent gestos de victòria i amb el puny alçat a un carrer de Barcelona el dia 19 de juliol de 1936 i en relació amb els combats que aquell mateix dia a la ciutat. [1 punt]

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui la política de No Intervenció de les potències democràtiques –Gran Bretanya i França sobretot- i com perjudicà a la República; als ajuts alemany, italià i portuguès al bàndol franquista i als de la URSS i Mèxic al republicà. [1,25 punts]. Cal igualment que expliqui què foren les Brigades Internacionals, formades arran de la crida de la Comintern i llur actuació militar; així com la Legió Cóndor alemanya, composta per aviadors, personal de suport i tanquistes de l'Alemanya nazi i la seva importància dins de l'exèrcit franquista. [1,25 punts]

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat compari la situació a la dita "Zona Nacional", on molt aviat la Junta de Defensa Nacional donà pas a la prefectura única de Franco i posteriorment a la creació del partit únic Falange Española Tradicionalista y de las JONS (1937), al primer govern (1938) i a la creació d'un règim dictatorial i repressiu molt jerarquitzat [1,25 punts] amb la situació de la dita "Zona Republicana", on el poder del govern central quedà molt debilitat al principi de la guerra, amb tensions entre els sectors partidaris de la creació d'un Estat fort capaç de guanyar la guerra per sobre de l'impuls a la revolució d'esquerres i els partidaris de fer compatibles revolució i guerra, tensions que comportaren enfrontaments armats –com el Fets de Maig de 1937 a Catalunya, entre d'altres-; al manteniment de governs multipartidistes presidits per líders del PSOE –Largo Caballero, Negrín-; a les tensions govern-Generalitat; i al deteriorament que significà el denominat "Cop de Casado" del final de la guerra a Madrid. [1,25 punts]

Exercici 3

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets), consistent en uns articles de un document jurídic-polític, o jurídic, o polític, la llei de Contractes de Conreu de la Generalitat de Catalunya de 12 d'abril de 1934. [0,50 punts]

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font dins del període de la Segona República (1931-1936), en concret el 1934. [0,75 punts]

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat expliqui que als articles continguts a la font s'institueix que els cultivadors amb contractes tenen dret a comprar les terres on han estat treballant més de divuit anys pagant als propietaris el seu valor. [1 punt]

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui el conflicte agrari a Catalunya, les tensions entre els propietaris agrupats en Institut Agrícola Català de Sant Isidre (IACSI) i els rabassaires, agrupats a la Unió de Rabassaires, l'aprovació de la llei catalana de Contractes de Conreu l'abril de 1934 i el conflicte que es donà arran de la presentació de recurs d'inconstitucionalitat per l'IACSI i la Lliga Catalana davant del Tribunal de Garanties Constitucionals [1,25 punts]; igualment cal que expliqui què foren els Fets d'Octubre a Espanya i a Catalunya, produïts arran de l'accés de ministres de la CEDA al govern central, i on el president Companys proclamà l'Estat Català dins la República Federal Espanyola el 6 d'octubre de 1934, els enfrontaments armats amb les tropes i el fracàs de la vaga general a Barcelona així com l'empresonament i posterior condemna del govern de la Generalitat, la destitució de molts alcaldes, la creació d'un Consell de la Generalitat amb un Governador General designat des de Madrid, i la suspensió de fet de l'autonomia fins a les eleccions legislatives de febrer de 1936 [1'25 punts].

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui l'elaboració de l'Estatut a Núria i les característiques principals de l'Estatut d'autonomia de Catalunya aprovat posteriorment per les Corts que instituïa la Generalitat, el Parlament, el Tribunal de Cassació i competències entre les quals destacaven l'ordre públic, l'ensenyament, cultura i altres. [1,25 punts]. Cal igualment que expliqui l'obra de govern de la Generalitat, d'entre la que destacà la Llei de Contractes de Conreu de 1934, el foment de la llengua catalana, la política educativa i el foment de la cultura. [1,25 punts]

Exercici 4

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una imatge o fotografia [0,25 punts] de l'enterrament del general Franco a la basílica del *Valle de los Caídos* el 23 de novembre de 1975. [0,50 punts].

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï a la font durant el període franquista (1939-1975), concretament al seu final, el 1975. [0,75 punts]

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat descrigui la font en el sentit de mostrar el fèretre del general Franco cobert amb la bandera espanyola franquista al costat de la tomba on està a punt de ser inhumat en presència de la seva família i autoritats del règim, militars i eclesiàstiques. [1 punt]

Pregunta 2

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui el règim franquista en tant que dictadura donat que tot el poder es concentrava en les mans del general Franco. El poder polític, executiu, legislatiu, la prefectura del partit únic, la prefectura militar i l'última paraula en les condemnes judicials. Un *Caudillo* o *Generalísimo* d'una dictadura de caire feixista o inspirada en els feixismes, centralista i uniformitzadora, de partit únic, denominat FET y de las JONS. [1,25 punts]. Cal igualment que expliqui tres institucions o lleis aprovades sota Franco com el decret de creació del partit únic o decret d'unificació; la llei de Successió; la de Referèndum; la Ley Orgánica del Estado, o la Llei de Principios del Movimiento Nacional, entre d'altres, amb la seva cronologia: o institucions com el propi partit; les Cortes Españolas; la Organización Sindical; o la Sección Femenina de FET y de las JONS, entre d'altres. [1, 25 punts]

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui les oscil·lacions de la política exterior franquista -des de la neutralitat a la no bel·ligerància, i després retorn a la neutralitat- durant la Segona Guerra Mundial, així com els seus intents de 1940 per participar en la guerra i després el 1941 l'enviament de la División Azul. Cal igualment que expliqui la situació en què es trobà el règim a partir de 1945 i com intentà ocultar la seva anterior amistat amb l'Eix, amb iniciatives legislatives com les lleis de Referèndum i Successió, o amb el govern nacional-catòlic. [1,25 punts]. Cal igualment que expliqui la política autàrquica i intervencionista posada en pràctica el 1939, al racionament, als seus efectes sobre la població civil, amb depauperació i aparició de l'"estraperlo" o mercat negre i al retrocés econòmic que significà [1'25 punts].